

FERÐAFRÁSÖGN ÚR LONDON

RÆTTVÍSI
OG MISKUNN

UM VICTOR HUGO, MENNISKJANS FRÍGERING OG EITT SÖGULIGT VAL

Hannur Kamban

MAGNA CARTA

að var enski yrkjarin William Blake, sum segði, at ein eigur at hyggja at tilveruni, ekki við eygunum, men *gjögnum* eyguni. Orðini renna mæri í huga, sum eg kviki mæri upp gjögnum trappuna á bussi 73, ið skal flyta meg og onnur úr Essex Road í Islington og suður móti miðbýnum. Hvat merkja hesi orðini? Kanska tað, at eyguni eru “vind-eygu”, og at hann ella hon, sum bara hyggur gjögnum tey, uttanveltað, uttan dóm ella fordóm, sær best.

Tað eydnast at fáa tað besta plássið, fremst á ovaru hædd, og ein njóting er tað bara at sita her og eygleiða umhvørvið, ta yðjandi mannamúgvuna, litt, indarar, angulsaksar, akfær, svalligar lundir og parkir. Vit koma fram við King's Cross-støðini, ið dagar høgrumegin sum ein gulur katedralur. Nú eru vit longu í Gower Street, og har síggi eg *Waterstones*, bókanna paradís og fragdarlund teirra útlúgvadu.

Ein enskur dupultdekkari er sum kag-tunnan á einum hvalabáti. Sitandi uppi í tunnuni varnaðist eg ein dagin, at forvitnislig framsýning var í *British Library*. Tann 15. júní í ár eru nevniliga 800 ár síðan mest týðandi hending í bretskari søgu nakrantíð. Henda dagin tvingaðu enskir barónar kongin, John Lackland, í Runnymede at undirskriva Frælsisbrævið Mikla, *Magna Carta*, fyrsta stigið móti borgarligum frælsi í Onglandi.

CAMERON
OG MILIBAND

Á framsýningini kanst tú síggja tey fyra handritini, ið eru varðveitt, og fara um skjalsins søgu og týðning, m.a. fyri eitt nú ta ensku kvinnurørsluna og so ymiskar slóðbróttarar sum Mahatma Gandhi, Martin Luther King og Nelson Mandela. Millum tær 63 greinarnar í *Magna Carta* var ein, sum álegði forboð móti dóm sviðgerð uttan vitni. Mong ár

Cosette við kustinum [úr sangleikinum *Les Misérables*]

COSETTE SWEEPING.

gera. Men tað vil so til, at um fáar dagar, tann 7. maí, er val í Bretlandi, har fyrst og fremst teir triggir, forsætisráðharrin David Cameron, Ed Miliband, formaður í arbeidaraflokkinum og Nick Clegg, frá liberaldemokratunum, skulu upp á vektina. Hvat snýr valið seg um? Í fyrsta lagi framtíðina hjá Bretlandi í ES, í øðrum lagi framtíðina hjá ensk-skotska samveldinum og í triðja lagi atlitid til vælferð fyri øll í norðurlendskari merking. So leiðis í høvuðsheitum.

Eg haldi til í einum indiskum gistingarhúsi, Islington Inn, í Essex Road 366. Og her á leiðini sæst ikki *hóming* av politiskum áhuga. Ongar plakatar hanga uppi. Ongir bílar koyra í gøtunum við braneggjaðum talarum. Á kaffistovum, í vertshúsum ella á vaskaríum ønir ongin orð um valið. Á *Lord of Clyde*, har eg eti nátturða eitt kveldið, er spurnarkapping av sama slag sum ofta nú á døgum í *Irish Pub* í Havn, men ongin spurningur um Cameron ella Miliband.

Sjálvan valdagin drekki eg kaffi á einari *Prêt à Manger* kaffistovu. Har er festdámur, men tað er tí at stjórin fyllir. Hann fær eina vælvaksna lagkaku, og vit syngja øll “Happy birthday to you”. Men dagsins politiska hólmgonga verður ikki tikin upp á tungu.

TEY VESALU

Tað er áhugin fyri sjónleiki og bókmentum, sum hevur kveikt hesa ferðina. Og tó ber til at siga, at er skaldskapur nakað verdur, umboðar hann altíð á onkran hátt ein krossveg, har skugganna ríki og ævinleikin mótast. Í Strindbergs *Dreymaleiki* stigur dóttir gudin Indra niður á jørðina og átekur sær menniskjans leiklut í hesum “jammurdali”.

Les vit evangeliini sum skaldskap, so er timburmaðurin úr Nazareth sendiboð frá gudunum (Gudi). Hansara tala hevur ævinleikans flog, og hann varð tí – og verður enn – misskiltur av at kalla øllum.

eru liðin síðan tíðina, tá Sverri kongur, Rikard Leyvuhjarta og Innocens III pávi settu dóm á søguna. Men hvussu

mangir valdsharrar í dag virða *Magna Carta*? Henda ferðin til London hevur lítið og onki við politiskan áhuga at